



Novelizace autorského zákona

Mgr. Pavlína Navrátilová
samostatné oddělení autorského práva
Ministerstvo kultury

České právo a informační technologie
PF MUNI
15. září 2022

Novela autorského zákona – ST 31

- I. Obsah: implementace směrnic (EU) 2019/789 a 2019/790
- II. Časový rámec
- III. Pozměňovací návrhy k ST 31
- IV. Dotazy

Sněmovní tisk 31: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- vládní návrh předložen PS v listopadu 2021
- **transpozice 2 směrnic** Evropského parlamentu a Rady, a sice **směrnice 2019/790** o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu (**DSM směrnice**) a **směrnice 2019/789**, kterou se stanoví pravidla pro výkon autorských práv pro některé služby vysílatelů a pro přenosy vysílání (**směrnice OnlineSatCab**)

- směrnice součástí **modernizace unijního autorského práva** (prudký rozvoj technologií, nové možnostmi a způsoby distribuce a užití autorských děl)
- cílem je **dosažení dobře fungujícího trhu** s autorskoprávně chráněným obsahem

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **přizpůsobení výjimek z autorských práv digitálnímu prostředí**
 - výjimka pro **tzv. vytěžování textů a dat** („TDM“), využívané zejména ve vědě a výzkumu, např. pro učení umělé inteligence (*např. pro strojové překlady*), ale i v komerční sféře, např. pro zkoumání chování spotřebitelů (§ 39c, 39d)
 - užití autorských děl při výuce, a to prostřednictvím digitálních technologií (**licence pro digitální výuku**) (§ 31a)

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **zjednodušení postupů poskytování licencí k užití digitalizovaného kulturního dědictví paměťovými institucemi a zajištění širšího přístupu k obsahu (tzv. **díla nedostupná na trhu**)**
 - Usnadnění muzeím a galeriím zpřístupňovat online digitalizované sbírkové předměty – nebudou muset uzavírat licenční smlouvy s jednotlivými nositeli práv, kolektivní správce poskytne licenci k užití celým souborům děl (§ 27c, 37c)



Technical Museum Collections, Stockholm, photographer Arvid Florin

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **dosažení dobře fungujícího trhu s autorskoprávně chráněným obsahem**
 - zavedení **nového práva vydavatelů tiskových publikací (také online!) (čl. 15 DSM směrnice)**. Poskytovatelé služeb informační společnosti (vyhledavače, sociální sítě) nebo subjekty provádějící **monitoring tisku**, které generují zisky mj. tím, že přebírají obsah periodik, budou muset s vydavateli periodik **uzavírat licenční smlouvy a platit jim přiměřenou odměnu**, která bude odpovídat rozsahu přebíraného obsahu (§ 89b)
 - **Autor díla**, které je součástí tiskové publikace, má právo na **přiměřený podíl na příjmech vydavatele tiskové publikace** (§ 25b)

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **dosažení dobře fungujícího trhu s autorskoprávně chráněným obsahem**
 - zvláštní úprava odpovědnosti tzv. úložišť (**poskytovatelů služeb pro sdílení obsahu online, def. § 46) - čl. 17 DSM směrnice**
 - § 46 (1) Poskytovatelem služby pro sdílení obsahu online se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel služby informační společnosti, jejímž **hlavním účelem nebo jedním z hlavních účelů je ukládat a sdělovat veřejnosti velký počet děl nahrávaných uživatelem** takové služby a která **soutěží nebo může soutěžit s jinými online službami** zpřístupňujícími díla stejné cílové skupině, přičemž poskytovatel takové služby tato díla **uspořádává a propaguje** za účelem zisku.
 - NE: nezisková online encyklopedie, **neziskové vzdělávací a vědecké úložiště**, platforma pro vývoj a sdílení softwaru s otevřeným zdrojovým kódem, služba elektronických komunikací, **online tržiště** a mezipodniková cloudová služba a **cloudová služba, která uživatelům umožňuje nahrávat obsah pro vlastní potřebu.**

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **dosažení dobře fungujícího trhu s autorskoprávně chráněným obsahem**
 - zvláštní úprava odpovědnosti tzv. úložišť
 - cílem je, aby se na těchto úložištích **nevyskytoval obsah proti vůli autorů**
 - na tzv. úložiště se v případě zpřístupňování chráněných děl **neuplatní princip „safe-harbour“** (směrnice 2000/31/ES)
 - Novela stanoví úložištím **povinnost získat od autorů licenci**, a pokud ji nezíská, tak bude mít povinnost **konkrétní dílo nahlášené autorem z úložiště odstranit a zajistit, aby se tam neobjevilo znovu. Pokud úložiště tyto povinnosti nesplní, bude odpovídat za porušení autorských práv.**

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **Implementace čl. 17 DSM směrnice**

Pokyny EK k čl. 17 (podle čl. 17 odst. 10)

- ✓ *na základě konzultací (Stakeholder Dialogue)*
- ✓ *pokyny k aplikaci čl. 17, zejm. odst. 4 (výklad pojmů „veškeré úsilí k získání svolení“, „vysoké odvětvové standardy odborné péče“, „dostatečně odůvodněné oznámení“, problematika automatického filtrování)*
- ✓ *vydány 4. 6. 2021*

C-401/19 Polsko proti EP a Radě EU

- *žaloba na zneplatnění čl. 17 odst. 4 b) a c) in fine (popř. celého čl. 17) (stanovisko GA – červenec 2021; judikát 26. dubna 2022)*
- ✓ *Soudní dvůr žalobu Polska zamítl*

Sněmovní tisk 31: obsah (implementace DSM směrnice)

- **dosažení dobře fungujícího trhu s autorskoprávně chráněným obsahem**
 - Úprava smluvního práva – novelizace občanského zákoníku
 - transpozice **zásady vhodné a přiměřené odměny** autora či výkonného umělce (§ 2374 odst. 1 OZ)
 - nová úprava **informační povinnosti nabyvatele licence** k užití autorského díla nebo uměleckého výkonu (§ 2374a)
 - úprava **tzv. bestsellerové odměny** nebo **možnost odstoupení od smlouvy nebo její změny** (§ 2374 odst. 2 a 3)

Sněmovní tisk 31: časový rámec

- **Poslanecká sněmovna - 2. čtení**
 - Projednávána ve **Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu** (jednání VVVKMT 14. 9. 2022)
 - **Plénum PS** by mělo projednat ST 31 na schůzi **od 27. 9. 2022 (2. čtení, 3. čtení?)**
 - **transpoziční lhůta obou směrnic uplynula 7. 6. 2021** a ze strany Evropské komise již bylo zahájeno řízení o porušení smlouvy o fungování Evropské unie („infringement“)

Sněmovní tisk 31: pozměňovací návrhy

Viz:

<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&T=31>

Dotazy?

Děkuji za pozornost!

pavlina.navratilova@mkcr.cz